

Torre Pomar

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Avinguda Colomer, 21.
Alçada: 208

Coordenades:

Latitud: 41.440681282004
Longitud: 1.8682839721441
UTM Est (X): 405457
UTM Nord (Y): 4588297

Classificació

Número de fitxa 08091 - 109
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Noucentisme
Segle XX
Any 1918

Autoria de l'element: Josep Pausas i Coll (arquitecte)

Estat de conservació Bo

Notes de conservació: A banda que la casa estigui protegida legalment, l'avinguda Colomer, amb la menció específica a les característiques arquitectòniques tant dels espais urbans comuns, com les cases i torres d'estiueig històriques que engloba, també estan protegides com a bé cultural d'interès local BCIL / Immobile / 8401-I / Aprovació definitiva comissió, urbanisme / 25/01/2015 / DOGC / 05/06/2015 / POUM C1-09.

Protecció Legal

Tipus de protecció: BCIL

Observacions protecció: BCIL / Immobile / 8346-I /

Data aprovació: dv., 05/06/2015 - 12:00

Número inventari

Generalitat i altres

inventaris Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, 2655
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 5584814DF0858S0001BD

Fitxes associades:

[Avinguda Colomer](#)

Autoria de la fitxa Martí Picas. INSITU SL

Data de registre de la fitxa: dv., 10/05/2024 - 00:11

Descripció

La Torre Pomar és una paradigmàtica torre d'estiueig construïda l'any 1918. Consta d'una estructura rectangular amb subterrani i planta, coberta amb teulada a dos vessants perpendicular al carrer, i disposa d'una gran terrassa porxada i elegant. La torre està envoltada d'un jardí i forma part d'un nucli residencial a l'avinguda Colomer. L'element més característic és el tester arrodonit de la façana principal. L'acompanyen a l'harmonia de les formes, la regularitat de finestres amb reixa de forja i les diferents aplicacions i combinacions de ceràmica blava.

Carme Yeste defineix les característiques noucentistes de la Torre Pomar. L'enfocament noucentista, que busca diferenciar-se del modernisme, es troba representat a la Torre Pomar que destaca per un porxo dòric i un capçal de façana amb ondulacions. Aquest conjunt de trets és típic del noucentisme, que també es caracteritza per les seves línies clarament mediterrànies.

Observacions:

S'ha indicat el nom de l'element com a Torre Pomar per indicació de la Comissió de Patrimoni de Gelida.

Història

El conjunt de cases de l'avinguda Colomer, construïdes entre els anys 1910 i 1935 s'entrellaça amb la història del desenvolupament urbà i l'auge de les segones residències durant el segle XX del poble per captar en el moviment d'estiueig de la burgesia Barcelonina, la possibilitat d'establir-hi una residència d'estiu. Aquesta avinguda ha estat una de les àrees residencials més característiques de Gelida.

El desenvolupament de l'avinguda Colomer, va ocupar part de la finca de la masia de Can Santfí, del qual Joan Colomer i Guitart (1878 - 1936) n'era propietari. La planificació inicial d'aquest espai reflecteix les influències de les ciutats-jardí europees, amb una disposició centrada en l'estètica i el benestar dels residents. Aquesta visió, plenament contemporània de zona residencial, incloïa un passeig arbrat (el més ample de Gelida) i flanquejat per torres residencials amb pati i jardí a banda i banda. L'industrial barceloní Ramon Trabal Palet, el qual es va quedar una de les parcel·les (casa Trabal), de la mà de l'arquitecte municipal Josep Ros i Ros (1885 - 1951) es convertiren en els principals promotors de la zona. L'any 1924, l'Ajuntament de Gelida va promoure la pavimentació del carrer i l'enllumenat central de l'avinguda segons l'estudi de Gemma Alonso. No obstant això, l'evolució posterior ha comportat canvis que han afectat la integritat del conjunt. L'enderrocament d'algunes de les cases noucentistes per donar pas a noves construccions ha alterat en certa manera la cohesió arquitectònica de l'àrea. Malgrat aquests canvis,

l'Avinguda Colomer encara manté el seu caràcter residencial, amb un encant propi. Aquesta via, protegida com a bé cultural d'interès local, continua sent un testimoni viu del passat i un referent per a la comunitat de Gelida.

El projecte de la Torre Pomar va ser obra del promotor Lluís Pomar i arquitecte José Pausas Coll. Durant els anys 70, la casa va servir d'escenari per a la pel·lícula "*Las Largas Vacaciones del 36*" de Jaume Camino. El film narra els esdeveniments que van tenir lloc quan la burgesia barcelonina acabava d'instal·lar-se als seus caus d'estiu, just abans de l'esclat de la Guerra Civil el 18 de juliol.

El 1917 Delfí Mas, de la nissaga de constructors i projectistes de Gelida construeix les dues primeres torres de l'avinguda Colomer, les cases Trabal i Pomar. El treball de Joan Rosselló i Raventós (1990) recull l'obra i l'activitat de la nissaga dels Mas, una família de paletes, constructors i arquitectes que han tingut una presència molt important en la vida de Gelida durant els segles XIX i XX. La configuració de la Gelida moderna no seria la mateixa sense aquesta influència, la qual ha significat, entre altres aspectes, la introducció del Modernisme a Gelida, la construcció de molts edificis representatius i la redacció del primer Pla General d'Urbanisme a principis de 1980.

Des de la primera meitat del segle XIX, els Mas han intervingut sense interrupció en el procés de construcció de la Gelida actual, amb dos-cents anys d'una activitat amb repercussió pública. L'herència constructiva de Mariano Mas va ser recollida pel seu hereu, Francisco Mas i Romana, que es va dedicar de ple a l'ofici de constructor de cases consolidant la nissaga al poble entre 1860 i 1886. La següent generació va bifurcar l'activitat de la família. L'hereu, Mariano Mas i Civil, es va mantenir a l'empresa familiar, mentre que el segon fill, Lluís Mas i Civil es va dedicar a la construcció de cases i va ser el primer Mas que es va decidir a projectar obertament. La prematura mort de Lluís Mas el 1906 va obligar el seu fill, Delfí Mas i Valls a enfrontar-se al negoci a l'edat de dinou anys. Delfí va buscar la presència d'arquitectes de prestigi en les seves obres i va construir gran part de l'arquitectura de prestigi de l'època.

Bibliografia

AAVV (1986). Inventari del patrimoni arquitectònic de Catalunya. L'Alt Penedès. Generalitat de Catalunya.

ALONSO, Gemma (2012). L'estiueig a Gelida 1880-1940. Anàlisi dels fons documentals i fotogràfics. Treball de recerca del Màster d'Arxivística i Gestió de Documents. Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents.

CARAFÍ, Mercè (1998). L'Abans. Recull gràfic de Gelida, 1890-1965. Efadós Editorial.

RIUS, Jaume (coord.) (2011). Gelida. Retrats d'un temps. Andana Edicions.

PALOU, Xavier (2006). "Avinguda Colomer, que n'ets de maca!". Programa Festa Major 2006, p. 49.

ROSSELLÓ, Joan (1988). "L'arquitectura i l'urbanisme d'estiueig al Penedès". Miscel·lània penedesenca, 1989, Vol. 13, pp. 421-437.

ROSSELLÓ, Joan (1990). "Els Mas, nissaga de paletes, constructors i arquitectes de Gelida". Miscel·lània Penedesenca. 1990 pp. 493-512.

YESTE, Carme (1991). "Gelida, una mostra de l'evolució edilícia dins de la història de l'art". Programa Festa Major 1991, pp. 97-98.

Enllaços d'interès:

Fotografia de Ric Colomer i Guitart i Foto: Ferran Martínez

En la part de cases modernes, racionalistes i tradicionals:

- 1. Casa Sureda (1910)
- 2. Casa Sureda (1910)
- 3. Casa Sureda (1910)
- 4. Casa Sureda (1910)
- 5. Casa Sureda (1910)
- 6. Casa Sureda (1910)
- 7. Casa Sureda (1910)
- 8. Casa Sureda (1910)
- 9. Casa Sureda (1910)
- 10. Casa Sureda (1910)
- 11. Casa Sureda (1910)
- 12. Casa Sureda (1910)
- 13. Casa Sureda (1910)
- 14. Casa Sureda (1910)
- 15. Casa Sureda (1910)

CAT El conjunt de cases de l'avinguda Colomer (1910-1935) ocupa la zona d'oliveres i vinyes de la masia de Can Sureda i rebé el nom del seu propietari, Joan Colomer i Guitart (1878-1936). Va ser projectada perquè fos un passeig, el més ample de Gelida, amb arbres i cases a ambdós costats per construir tarres amb jardí i acollir l'estiueig barceloní. L'industrial barceloní Ramon Trabat Palet junt amb l'arquitecte municipal Josep Ros i Ros (1885-1951) es van convertir en els promotors d'aquesta zona als anys 20.

EN The houses in Avinguda Colomer (1910-1935) occupied the area of the olive trees and vineyards of Can Sureda farmhouse and was named after its owner Joan Colomer i Guitart (1878-1936). It was designed to be a promenade, to attract sea to Gelida, with trees and houses on either side, for summer houses with gardens to be built for the summer visitors from Barcelona. The Barcelona industrialist Ramon Trabat Palet and the municipal architect Josep Ros i Ros (1885-1951) were the promoters of this area in the 1920s.

CAT El conjunt de cases de la avinguda Colomer (1910-1935) ocupà la zona de l'olivera i vinyes de la masia de Can Sureda i rebé el nom del seu propietari, Joan Colomer i Guitart (1878-1936). Va ser projectada perquè fos un passeig, el més ample de Gelida, amb arbres i cases a ambdós costats per construir tarres amb jardí i acollir l'estiueig barceloní. L'industrial barceloní Ramon Trabat Palet junt amb l'arquitecte municipal Josep Ros i Ros (1885-1951) es van convertir en els promotors d'aquesta zona als anys 20.

EN The houses in Avinguda Colomer (1910-1935) occupied the area of the olive trees and vineyards of Can Sureda farmhouse and was named after its owner Joan Colomer i Guitart (1878-1936). It was designed to be a promenade, to attract sea to Gelida, with trees and houses on either side, for summer houses with gardens to be built for the summer visitors from Barcelona. The Barcelona industrialist Ramon Trabat Palet and the municipal architect Josep Ros i Ros (1885-1951) were the promoters of this area in the 1920s.

Jugar al carrer

1, 2, 3

Gelida

